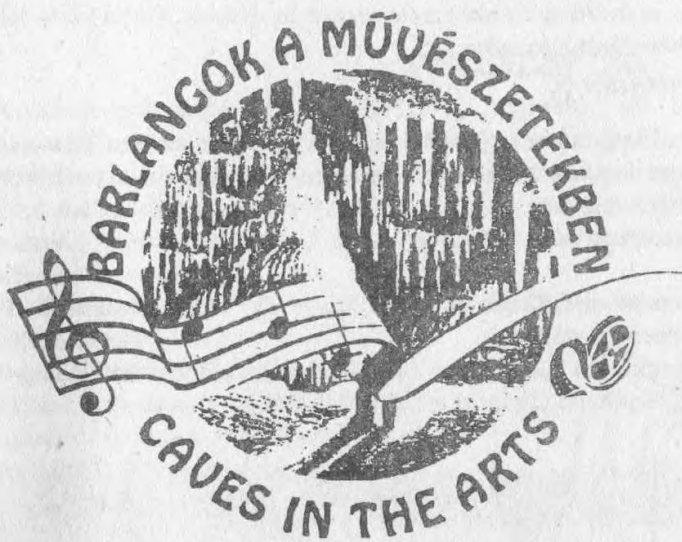

MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT

július 23-27.
JÓSVAFŐ

MŰSORFÜZET

1996

JÚLIUS-AUGUSZTUS

ELNÖKSÉGI, VÁLASZTMÁNYI HATÁROZATOK, DÖNTÉSEK

Elnökségi ülés: 1996. április 25

- E-17/96. Ismét megerősítette azt a korábbi döntését, mely szerint a 6. Nemzetközi Pszeudokarszt Szimpózium 1997-re történő halasztását javasolja.
- E-18/96. Az egyesületi szakmai szövívő szerepkör betöltésére dr. Hevesi Áttilát kérte fel.
- E-19/96.11 új belépő felvételi kérelmét elfogadta.

Választmányi ülés: 1996. május 9.

- Tudomásul vette Eszterhás Istvánnak azt a bejelentését, hogy a 6. Nemzetközi Pszeudokarszt Szimpózium a Társulattól *függetlenített* *Vulkánszpeleológiai Kollektíva* keretei között kerül megrendezésre. Eszterhás István biztosította a Társulatot, hogy — amennyiben az anyagi feltételek bizonytalansága veszélyezteti a megrendezést — a rendezvényt június végén lemondja.
- Meghallgatta és tudomásul vette az Észak-magyarországi és a Dél-dunántúli Területi Szervezet működéséről szóló beszámolókat.
- Tudomásul vette a JATE Barlangkutató Csoport, az Ifjú Geográfusok Karsztkutató Egyesülete és a Nyíregyházi Denevér Barlangkutató Csoport felvételi kérelmét.

RENDEZVÉNYEK

Jósvafői Falunapok

1996. július 26-28.

Örömmel és szeretettel értesítünk mindenkit, hogy az elmúlt három év "Falunapjainak" kedvező fogadtatásából erőt merítve ez év júliusának utolsó hétvégéjén ismét megrendezzük a falunapokat. Az esemény ez évben közvetlenül kapcsolódik a miliecentenáriumi rendezvények részét képező "Barlangok a művészetekben" c. nemzetközi konferenciához és kiállításokhoz.

Tervezett programok:

1996. július 26. (péntek)

18.00 A jósvafői tájház új kiállításainak megnyitása, megtekintése (mező-, erdőgazdálkodás, helyi iparok)

19.00: A tájház kamaraszínpadának felavatása

20.15: A "Falunapok" megnyitója, a Jósvafő Díszpolgára cím és emlékplakett átadása

20.30: Dixiland-koncert a miskolci Dixiland Band fellépésével

22.00: Tábortűz, táncház

1996. július 27. (szombat)

9.30: Süteménysütő verseny értékelése

10.00: Gyermek sport- és ügyességi versenyek

14.00: Kézműves tábor alkotásaiból kiállítás megnyitása az iskolában

17.00: Felnőtt vetélkedő - Favágóverseny - II. Jósvafői szkander bajnokság

20.00: Folk-est (népdal-néptánc fesztivál)

23.00: Tábortűz, nemzetközi táncház

1996. július 28. (vasárnap)

10.00: Jószafoi címer, zászló és kopjafa avatása az emlékkertben

11.00: 11.00 év egyházi zenéje - kamarazenei hangverseny a jószafoi kazettás mennyezetű református templomban

17.30: Zenés áhitat a jószafoi református templomban a "Falunapok" zárásaként

A falunapokra megjelenik a **"Jószafoi Hírmondó"** negyedik száma, amely a községgel kapcsolatos írásokat, visszaemlékezéseket és további hasznos információt tartalmaz.

További információ beszerezhető a Titkárságon. Mindenkit szeretettel várnak

a Szervezők

VECSEM '96

- **A tábor időpontja:** 1996 augusztus 16. (péntek) - 25. (vasárnap), elegendő érdeklődő és lelkesedés esetén egy héttel a tábor meghosszabbítható.
- **A tábor helyszíne:** Alsó-hegy, Szabóballagi erdészház melletti rét. Megközelíthető Bódvaszilás felől az országos kék turista jelzésen. Autóval csak a szervezőkkel történt előzetes egyeztetést követően szabad a helyszínt megközelíteni, csak korlátozott forgalomra kaptunk engedélyt a Nemzeti Parktól.
- **A tábor programja:** Három objektum bontását tervezzük a tábor időpontja alatt melyek köre még a létszámtól függően bővíthet. Tervezzük a Meteor-barlanggal egy időben felfedezett, majd feledésbe merült Nagyvízes-töbri barlang újra- és tovább-feltárását, melynek végpontja egy nagyobb méretű terem volt, agyagszifonnal a végén, a korabeli leírások és elmondások alapján. A 42 méter mély Őz-zomboly végpontjáról és a 10 méter mély Körte-zomboly fenekéről hatékony mód-szerekkel eltávolítva a törmelékét a tábor időtartama alatt komoly előre-haladás és új barlangszakaszok felfedezése is várható.
- **A részvétel feltételei:** a tábor résztvevőinek fedezniük kell saját úti- és élelmezési költségeiket. A beszerzést közösen a főzést egyénileg tervezzük, így mindenki kellő edény-zettel felvértezve érkezzen. A tábor résztvevőinek célszerű azonosulni a tábor célkitűzéseivel.
- További információk a MAFC Barlangkutató Csoport tagjaitól szerezhető be.

Nyerges Miklós

Nemzetközi rendezvények

Nemzetközi Szpeleoterápiai Szimpózium

1996. augusztus 5-8. Berezniik, Oroszország

Részvételi díj: 180 USD

Részletes körlevél és jelentkezési lap beszerezhető a Titkárságon.

Speleofotografia '96

A Szlovák Természetvédelmi és Barlangtani Múzeum (Liptószentmiklós) immár 8. alkalommal rendezi meg a nemzetközi részvételi fotóversenyt.

A képek beküldésének határideje: 1996. szeptember 15.

A díjnyertes képekből rendezett kiállítás ideje: 1996. december 4-12.

Részletes tudnivalók és jelentkezési lap beszerezhető a Titkárságon.

HÍREK

Május 14-én, súlyos betegség következtében elhunyt

PÁSZTHORY VALTER

bencés szerzetes, biológia-kémia szakos tanár. A 60-as években a Társulat aktív tagja volt, s számos fiatallal ismertette és szeretettette meg a barlangok titokzatos, szép világát. Aktív pályafutását sajnálatos módon kettétörte az az 1965. szilveszterén a Baradla-barlangban bekövetkezett baleset, amikor egy általa vezetett Styx-ági túrán három fiatalember meghalt. Az aggteleki szerencsétlenséget követően nem sikerült perdöntő bizonyítékot találni ellene, azonban a következő nyáron a Balatonon bekövetkezett csónakbaleset után hat évi börtönbüntetésre ítélték. Szabadulása után húsz évig nem taníthatott, gondnokként dolgozott. 1990-ben, amikor a bencés rend előtt új lehetőségek nyíltak, ő is új feladatot kapott, a tihanyi plébánia vezetését bízták rá. Sok más feladat mellett az ő kezdeményezésére került sor a Tihanyi-forrásbarlang látogathatóvá tételére. 1993-ban kitakarították a barlangüreget, kijavították a bejáratú lépcsősört, elkészült a barlang korszerű, automatikus világítása és a bejáratú rácsos ajtó felújítása. A látogatók ez évtől kezdve kereshették fel a barlangot.

Az utóbbi években szervezete egyre kevésbé bírta az újabb és újabb megpróbáltatásokat, néhány napra többször kórházba került, de a betegség, mellyel hősiiesen küzdött végül legyőzte. Valter atyát június 1-én helyezték örök nyugalomra a tihanyi bencés apátsági templomban.

Titkárság

Kitüntetések

1996. április 22-én a Föld Napja alkalmából megtartott ünnepség keretében Baja Ferenc Környezetvédelmi és Területfejlesztési miniszter adta át az idei **Pro Natura Díjat**, **Emlékplakettet** és **Miniszteri Elismerő Oklevelet**. A kitüntetettek között ez alkalommal két

társulati tagunk is elismerésben részesült. Pro Natura Emlékplakettet kapott **dr. Szunyogh Gábor** a szombathelyi Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola tanszékvezető főiskolai tanára, Miniszteri Elismerő Oklevelet vehetett át **Borzák Péter** az UTIBER Közúti Beruházó Kft. létesítményi főmérnöke. Mindkét tagtársunknak szívből gratulálunk!

Titkárság

Április 26. és május 5. között a Cserszegtomaji-kútbarlangban *életteni és klimatológiai kutatótábor* tartottunk.

A barlang különleges klímája hatását vizsgáltuk az emberi szervezetre, de célunk volt a barlang feltáró kutatása is.

Az akció során vizsgáltuk a barlangi levegőt (hőmérséklet, páratartalom, légnyomás, széndioxid-tartalom, portartalom, huzat erősség és irány, mikrobiológiai és spóra vizsgálatok, radonkoncentráció). Mértük az emberi szervezet változását hat nap állandó lent-tartózkodás és fizikai terhelés mellett (általános fiziológiai mutatók, vérvizsgálat, bakteriológiai vizsgálat, vízháztartás mérés). A terhelést természetes módon - feltáró kutatással - biztosítottuk. Két kisebb terembe sikerült bejutni (Kis Pik-pak- és Nagy Pik-pak-terem), melyekből az egyik továbbjutásra alkalmas. A magas széndioxid-tartalom miatt—ami a tábor egész idejére jellemző volt—a barlang belső zónáiban nem tudtunk tevékenykedni. A kedvezőtlen időjárás eredményeként egy nappal hamarabb kellett megszakítani a barlangi tartózkodást.

A lebonyolítás szinte zökkenő nélkül zajlott, igen jó hangulatban.

Itt szeretném megköszönni a résztvevők és a nagyszámú támogató segítségét. Az ő önzetlen, lelkes munkájuk nélkül nem sikerült volna ezt az igen nehéz feladatot végrehajtani.

A tábor résztvevői:

Balázs Béla, Micimackó Csoport
Balogh Csaba, Micimackó Csoport
Bognár Csaba, Anteusz Csoport
Cserna Gézáne, Pagony Csoport
Cserna Zsombor, Pagony Csoport
Csizy Álmos, Labirint Csoport
Fehér Katalin, Pagony Csoport
Fritz Zsolt, Pagony Csoport
Gonda Péter, Bekey Imre Gábor Csoport
Gyurin György, Acheron Szakosztály
Janata Károly, Pagony Csoport

Kovács József, Vass Imre Csoport
Dr. Laczkovits Gabriella, Szt. János Kórház
Szemlő-hegyi Barlangterápia
Lómen Orsolya, Pagony Csoport
Nemes Balázs, Pagony Csoport
Rénes László, Labirint Csoport
Takács Attila, Labirint Csoport
Takács Ferdinánd, Labirint Csoport
Zilahy László, Vass Imre Csoport
Zsanda Géza, Acheron Szakosztály

Támogatóink voltak:

Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat, Fővárosi Intézet; Bioteszt Hungaria Kft.; Cserszegtomaji Polgármesteri Hivatal; Dr. Csemavölgyi László, Budapest; Dél-dunántúli Áramszolgáltató Rt.; Erdészeti Tudományos Intézet; Haki József - Debreceni Atommagkutató Intézet; "Johan Béla" Országos Közegészségügyi Intézet; Karszt és Barlang Alapítvány; Kecskeméti Konzervgyár; Kertai Sándor, Hévízi Kórház, Laboratórium; Keszthelyi Kórház; Kiss Attila, Budapest; Kiss Jenő, Budapest; Dr. Kiss Ferenc, Rezi; KTM Barlangtani Intézet; Kurdi Károly, Cserszegtomaj; Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat; Mary Pékség, Keszthely; Novaalpin Kft.; Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézet; Pajtika Kft., Cserszegtomaj; Pécsi Tejipari Vállalat; Schuller Etiklar Kft., Pécs, Kővágószőlős; Smith Klaine Beecham, Jorge Manuel, Budapest; Sörüzem, Laza Mihály; Széles László, Cserszegtomaj; Szent János Kórház, Szemlő-hegyi Barlangterápia; Szenthe István, Budapest; Dr. Szomolányi István, Budapest; Tóth László, Keszthely; Várhegyi András, Pécsi Urán Kft.

Fehér Katalin, kutatásvezető

Megnyílt Jósvafőn a Baradla Galéria

Az Aggteleki-karszt szépségeinek, különösen barlangjainak, köztük is kiemelten a Baradla-barlangnak művészi ábrázolása céljából 1996 áprilisában a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat—a Tóth és Társa Kft., a Nemzeti Kulturális Alap, az Aggteleki Nemzeti Park és a Csemege Julius Meinl Rt. támogatásával—"Baradla képzőművészeti alkotótábor" rendezett.

Az alkotótáboron 27 művész (festő, grafikus, textil-művész) vett részt. A tábor időtartama alatt több mint száz mű készült el, melyekből válogatva 1996. június 30. és szeptember 12. között Aggteleken nagysikerű kiállítást rendeztünk.

A művek egy része (43 mű), a rendezők birtokába került, azzal a szándékkal, hogy megfelelő helyen—és a későbbiekben újabb alkotótáborok anyagával fejlesztve—állandó kiállításon kerüljenek bemutatásra.

Ennek megvalósítása Házi Zoltánnak és Tóth Borbálának köszönhető, akik egy szép jósvafői házat megvettek, mintaszerűen helyreállítottak és benne otthont adtak ennek az értékes képzőművészeti anyagnak, gazdagítva ezzel Jósvafő kulturális és idegenforgalmi kínálatát. A három helyiségben elhelyezett kiállítást Hazslinszky Tamás és Hárnory László rendezte.

A Galéria ünnepélyes megnyitására f. év június 8-án került sor, melyen Házi Zoltán és Tóth Borbála házigazdái minőségben fogadta a vendégeket, míg a Társulat részéről Hazslinszky Tamás, a Jósvafőért Baráti Kör nevében Berecz Béla mondott megnyitó szavakat. A megnyitó ünnepélyességét a Jósvafői Népdalkör műsora emelte.

Fleck Nóra

Az MKBT szakosztálya, a *Vulkánszpeleológiai Kollektíva* barlangkataszterező tábort szervez a Visegrádi-hegység területére. A tábor 1996. július 6-14. között lesz Pilisszentlászlón, a Kárpát-forrás melletti táborhelyen. Szállás saját sátrakban, az étkezést és az útiköltséget a résztvevők maguk állják. Minden érdeklődőt szeretettel várunk. Bővebb felvilágosítást ad: Eszterhás István, 8046 Isztimér, Köztársaság u. 157. Tel. (du): 22-420-086

Eszterhás István

A HÁGÓ KUPA '96 barlangverseny eredményei

Május 17-19 között Létrástetőn és a Tekenősi Fekete-barlangban került megrendezésre az 1996 évi Hágó Kupa barlangverseny. Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani a Bükk Nemzeti Park Igazgatóságának, a miskolci ÁNTSZ-nek és az Északerdő RT Lillafüredi Erdőigazgatóságának, amiért a jó hangulatú verseny megrendezéséhez hozzájárultak.

Szerencsénk volt az időjárással is, amely az esős hét után hétfőre gyönyörű napsütéssel fogadta a résztvevőket, azonban a barlangban is maradt még épp elég víz a megfelelő hangulat megteremtéséhez...

A szombati napon zajlott a csapatverseny, amelyben 15 csapat mérte össze erejét nemes küzdelemben. A pontozás időegységekben zajlott így a kialakult végeredmény:

- BEAC I. (Bajna Bálint, Elekes Balázs, Nyerges Attila) 31'14"
- MAFC (Németh Zsolt, Nyerges Miklós, Torda István) 42'46"
- Micimackó II. (Barla Roland, Márkus István, Prépostffy Zsolt) 44'24"
- Thomas Magnum Baráti Társaság (Bóta Nándor, Kertész Gábor, Szilágyi István) 47'39"
- Bakmarcik (Kovács Balázs, Kovács Tamás, Zsolyomi Zsolt) 48'08"
- BEAC III. (Egri Csaba, Szikszai Gábor, Zih József) 48'54"

Vasárnap Létrástetőn a patakparti fákön elhelyezett kötélpályán megrendezett egyéni versenyen 23 induló - köztük négy hölgy - vettek részt. A feladat két részből állt, a társmentés után

a kötélpályán kellett végighaladni. Mindkét feladat idejét mértük, a végső sorrend a két részidő összeadásával alakult ki:

	<i>Társmentés</i>	<i>Kötélpálya</i>	<i>Összesen</i>
I. Burdiga Zsolt, MLBE	1'19"	5'22"	6'41"
II. Elekes Balázs, BEAC	1'07"	5'48"	6'52"
III. Nyerges Attila, BEAC	1'12"	6'06"	7'18"
IV. Zsolyomi Zsolt, FTSK	1'21"	6'37"	7'58"
V. Egri Csaba, BEAC	1'41"	6'28"	8'07"
VI. Zsanda Géza, Acheron	2'19"	5'57" !	8'16"
<i>A hölgyek eredményei:</i>			
I. Gólya Barbara, BEAC	2'56"	9'44"	12'40"
II. Perényi Katalin, MAFC	2'01"	11'06"	13'06"
III. Vaspöri Szilvi, Micimackó	2'15"	10'58"	13'13"
IV. Horváth Zsuzsa, MLBE	3'47"	13'20"	17'07"

A helyezettek összesen 60 ezer forint értékű vásárlási utalványt vehettek át, amelyet a TENGERSZEM sportboltban lehetett levásárolni. A versenyt Horváth Richárd & Simon Béla, a TENGERSZEM sportbolt, és a Magyar Barlangi Mentőszolgálat támogatta.

Külön köszönetet szeretnénk mondani a Marcel Loubens egyesület tagjainak a megrendezéshez nyújtott erkölcsi és gyakorlati támogatásukért, és az Barlangi Mentők Északmagyarországi Egyesületének, akik a verseny ideje alatt helyszíni ügyeletet tartottak.

A szervezők: Papp Ferenc csoport & barátai

BARLANGTÚRÁK SZOMSZÉDOS ORSZÁGOKBAN

A Monte Cavallo barlangrendszer

(Complesso del Monte Cavallo di Pontebba)

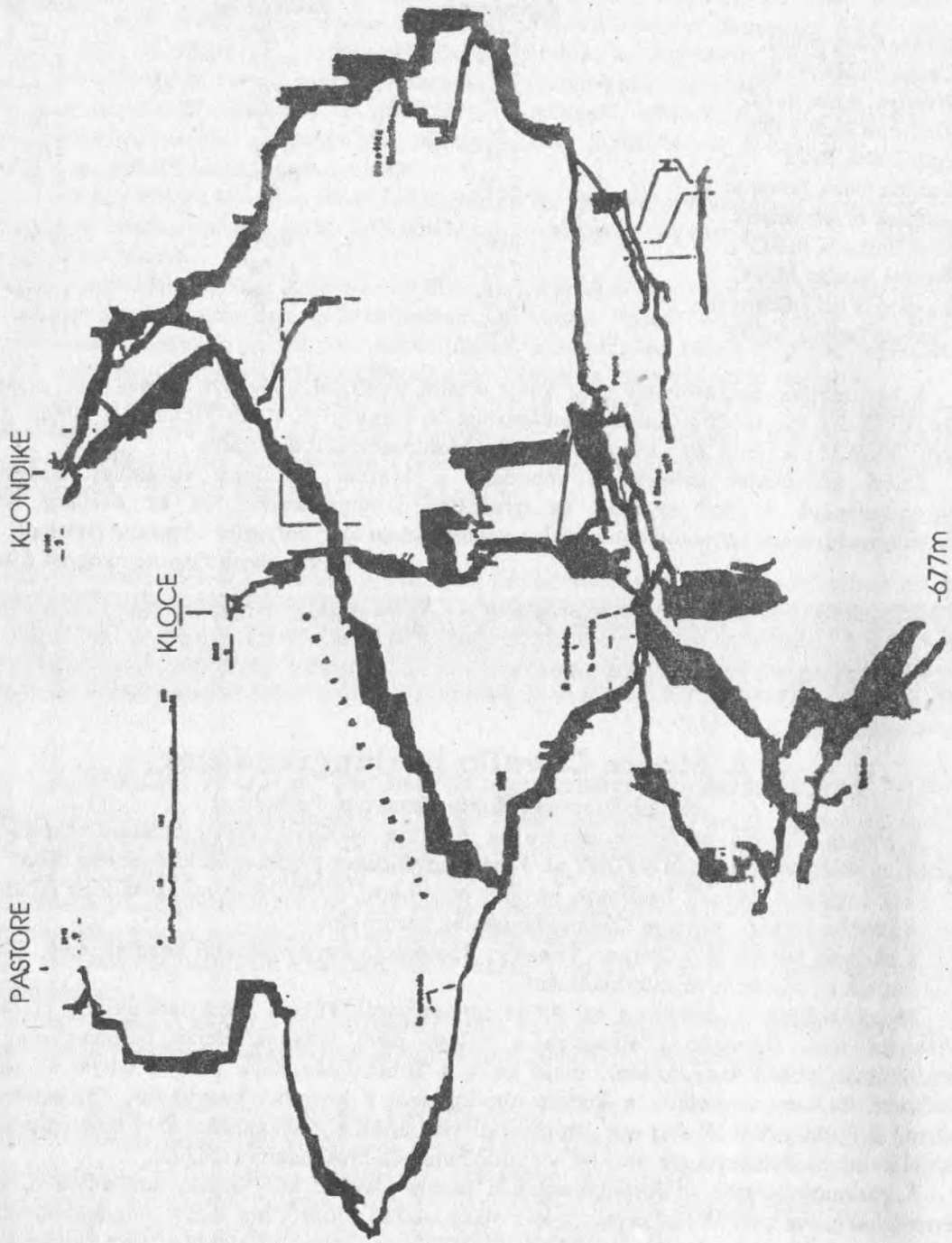
A Monte Cavallo barlangrendszere az Ausztria és Olaszország határán húzódó Karni-Alpokban található, Villachtól NYDNY-ra. A barlangrendszer függőleges kiterjedése 690m (-677, +13), hossza 5.500m. A bejáratok, szám szerint három, 2000-2130m magasságban találhatók a Hochwipfel hegycsoport-Monte Cavallo hegyének környékén.

A barlang feltárását a Gruppo Triestino Speleologi barlangkutatói kezdték meg 1986-ben, tőlük kaptuk az ötletet és az információkat.

Megközelítés: Ausztriában az A2-es autópályáról Villach előtt letérünk a 111-es útra Hermagor felé. Hermagor-t elhagyva a 111-es útról lekanyarodunk Tröpolach-ba, ott a benzinkútnál jobbra kanyarodunk, majd balra a Schlanitzen-tanya felé. A tanyát elhagyva jó minőségű földúton mehetünk a Rudnig-Alm-ig, ahol a kocsikat hagyhatjuk. (Budapesttől kb. 560km.) A Rudnig-Alm-tól alig egy óra gyaloglással érjük el a bivakházat ahol táborozhatunk. Ha reggel indulunk délutánra (estére) fel is cuccolhatunk a bivakházba (1.920m).

A barlangbejáratok az Aip-nyeregből a Monte Cavallo felé vezető turistaúton érhetők el (piros-fehér-piros osztrák-; okkersárga-kék olasz jelzés). Először egy nagy omladékhegyen, majd kőgörgöten áthaladva jutunk el a Monte Cavallo és a Creta di Pontebba közti nyereghez. Egy kerek réten, amelynek a bal oldalán halad tovább a turistaút a Monte Cavallo felé, ha a jobb oldalon megtaláljuk az útjelző prizákat akkor NY-i, majd D-i irányba haladva

A Monte Cavallo-barlangrendszer metszete

100-150m után érjük el a nyereg túloldalán a Klondike jelentőségteljes bejáratát. Viszont ha nem találjuk a prizmákat, bal oldalt felmászva az úton nemsokára elérünk egy nagyobbacska lapos rétet, amin jobbra átvágva egy kis jégzsombolyt találhatunk. Tovább haladva D-felé lőállásokat találunk egy hatalmas katlan oldalában. Ezek mentén a nyereg D-i oldalába érünk, itt felmászva az omladékon a Klondike-hoz érünk. A Klondike-tól DNY-ra, 50-100m-re a fal aljában található a Pastore bejáratú szűkülete. A Kloce bejárata a Pastore-tól D-re légvonalban 250m-re a katlan talpán nyílik.

Szállás: A bivakház (Bivacco Ernesto Lomasti) 12 személyes, de fel kell készülni arra, hogy nem mindig üres, ezért célszerű sátrat vinni. A háztól keletre kb. 30 m-re állandó vízfolyás található. A barlangban -460m-en van a bivak, ahol megtalálhatjuk az olaszok nylon kunyhóját (La setta) és víz is van.

A barlangba augusztusban (esetleg januárban, februárban) érdemes túrát szervezni, mert ilyenkor kevés a víz. A tavasz, az ősz és a nyár eleje elég csapadékos.

A rendszer három barlangból áll, amelyek -450 m mélységben a "csomópontban" (il "quadrivio") találkoznak és mennek tovább a -677 méteren található végpont felé. Ezek a barlangok a Klondike, a Kloce és a Pastore. A Klondike-nak két fő járata van, az Osztrák-járat (Filone Austriaco) és az Olasz-járat (Filone Italiano). Az Osztrák-járat a legmagasabban levő bejáratától, a Klondikétól, a végpontig húzódik. Az Olasz-járat a klondike-ből indul és az il "quadrivio"-ban csatlakozik az Osztrák járathoz. A Kloce-barlang olyan aknarendszer, amely kb. 130 m-rel lejjebb nyílik, mint a Klondike és szintén a "quadrivio"-ban csatlakozik két útvonalon. A Kloce-barlangban csak száraz időben célszerű túrázni, mert egy katlan mélypontján van és elég nagy vizek mennek itt le a csapadékosabb évszakokban. A Pastore-barlang szűk, hosszú, meanderező járat kisebb-nagyobb aknákkal megszakítva. A Pastore az olasz-járatba csatlakozik a "Szűkülettel", -340 méteren.

Idén a Micimackó és az FTSK szervezte a túrát. Május 24-én pénteken este indultunk 17-en és a Klondike Osztrák-járatát választottuk túránk céljával, mert ez a legszebb útvonal és talán ez a legszárazabb része a rendszernek. Szombaton délután -300-ig beszerelte az első csapat (Börcsök Péter, Dékány Péter, Máltesics Gábor, Zsolyomi Zsolt), vasárnap folytatta a következő csoport végpontig (Boldogh Tamás, Dianovszki Tibor, Nádasdi Oszkár, Rádi Károly, Varjassy György) a harmadik csoport bejárta a beszerelt barlangot (Bartus Kati, Liha Kati, Sőregi Ildikó, Barla Roland, Máltesics Gábor, Prépostffy Zsolt), hétfőn pedig az utolsó csapat kiszerelte a barlangot (Börcsök Péter, Dékány Péter, Kominka Zoltán, Kovács Ferike, Sárosi Roland, Zsolyomi Zsolt). Kedden hazautaztunk.

A járatban -400 m-ig a sok kisebb és néhány nagyobb monumentális aknát tág meanderek kötik össze. Innentől fosszilis járatban (400 m) haladhatunk a Pippo-teremig, majd néhány felmászás után eljutunk a bivakhoz. Ettől kezdve a barlang jellegzetes vetőtükör mentén halad lefelé tágas omladéklejtős termekkel és járatokkal. A végponti terem közelében tör elő a Yukon folyó, amely a végponti terembe érve látványos vízesés után eltűnik. Ezután néhány métert haladunk még az omladékon és elérjük a végpontot.

A barlangot ezen a járaton ideálisan 16-20 órás túrával be lehet szerelni bivak nélkül, és ugyanilyen hosszú túrával ki is lehet szerelni. A bivaktól a végpontig be van szerelve a barlang, de elég hanyag munka, kell vinni annyi felszerelést, hogy biztosítani tudjuk a köteleket.

Szükséges felszerelés a Klondike Osztrák-járatához:

Kötél: 2x3m, 3x5m, 2x7m, 3x10m, 5x12m, 15m, 16m, 2x20m, 25m, 30m, 35m, 40m,
3x50m, 60m

Nitt: 52 db, TK: 13 db, Szög: 2 db

A barlangrendszer teljes leírását a MTSZ BB-nál lehet beszerezni!

Prépostffy Zsolt

FOLYÓIRAT-FIGYELŐ 4. RÉSZ

• **The Forest of Dean: új barlangvidék — Paul Taylor**

A szerző térképekkel és fényképekkel illusztrált írásában Nagy-Britannia egyik legfontosabb karszterületét mutatja be. Korábban itt csak kisebb barlangok voltak ismeretesek, melyeknek csak korlátozott jelentősége volt. Az 1970-es évek elején az *Otter Hole* (3,4km), majd a 90-es évek elején a *Slaughter Stream Cave* (12,0km) és a *Redhouse Swallet* (1,6km) felfedezése jelentősen megváltoztatta a terület speleológiai megítélését.

(INTERNATIONAL CAVER 1996. 16.— angolul))

• **Az ISAAC tevékenysége — Lothar Hubert, Gerhard Amacher**

A cikk betekintést enged az ISAAC (Internationale Speleologische Arbeitsgruppe Alpiner Karst) munkájába. A svájci, német, brit, holland és szlovák barlangkutatókból álló csoportosulás a Brienz-tó (Interlaken, Svájc) környékén található barlangok kutatását tekinti elsődleges feladatának. E területen található a jól ismert Siebenhengste System és a Barendschacht.

(Mitt. Verb. dt. Höhlen- u. Karstforsch. München 1996 4. — németül)

• **A Latschencanyon — Matthias Erlemeyer**

A barlang (Berchtesgaden Alps, Schneiber Massiv, Németország) 1994-es felmérése alapján 345m mélynek és 1146m hosszúnak bizonyult. A barlang bemutatása (leírás, térkép, fényképek) mellett a környék más barlangjairól is olvashatunk.

(Mitt. Verb. dt. Höhlen- u. Karstforsch. München 1996 3. — németül)

• **A HILTI-10A ütvefúró használata a barlangkutatásban — David Harley**

A Dél-Afrikai Chimaimani barlangok, melyek befoglaló kőzete homokkő, beszereléséhez használtak két HILTI ütvefúrot az 1993-s expedíció tagjai. A legmélyebb barlang a területen 305m mély, de 100 méter mélységű aknák is előfordulnak. A felhasználás során nyert tapasztalatokat, célszerű módosításokat foglalja össze az írás szerzője a kürtömászók nagy örömeire.

(Studies in Speleology 1996 10. — angolul)

• **A Matumbi Hills barlangjai (Tanzánia) — M. Laumanns, R. Ruggieri**

Az 1994-es sikeres német expedíciót követően a következő években olasz-német vegyes csapat folytatta Tanzánia legígéretesebb karszterületének a Matumbi Hills barlangjainak felderítését. A 400-600m magasságban jura üledékekből álló fekvő karsztfennsík legnagyobb ismert barlangja jelenleg a 7.5km hosszú és 114m mély *Nandembo-barlang*.

(INTERNATIONAL CAVER 1996. 16.— angolul))

Tematikus különszámok:

A Kunguri barlang

Az 1996-ben Perm-ben megjelent orosz nyelvű kiadvány tárgyalja a barlangot magába foglaló masszívum geológiáját, a barlangban található geokémiai megváltozott kőzeteket, és másodlagos ásványkiválásokat, a barlang hidrológiai viszonyait. Olvashatunk még az antropogén faktorok befolyásáról, a Kungur város környékén talált új barlangokról, denevérekről, celesztinről stb.

Die Höhlenfauna und -flora des Höhlenkatastergebietes Rheinland-Pfalz Saarland Teil 3. München 1996.

320 oldal, ábrákkal, fényképekkel, több mint 200 irodalmi hivatkozással, feltehetően a barlangi biológiával foglalkozók nagy érdeklődéssel fogják lapozgatni.

Nyerges Miklós

KÖNYVÚJDONSÁGOK

Whitfield, Philip: A Föld titkai. — A szép kivitelű, színes képekben bővelkedő könyv a Föld különleges tájait mutatja be, néhány oldalon a barlangokkal is foglalkozik (ne tévesszen meg a barlangot ábrázoló címlap!). A „tudományos” barlang-képződési magyarázatok ugyancsak ne tévesszenek meg senkit! *Kapható a KÖNYVESBOLTOKBAN (a Társulatban NEM!). Ára 2.985.- Ft.*

READER'S DIGEST válogatás: *Varázslatos földkörüli utazás* — a rendkívül szép színes album ugyancsak a Föld különleges tájait mutatja be, köztük számos országot és barlangot is (Dél-kínai karszt, Lechuguilla, Eisriesenwelt, Cango stb.). A könyv nem szórakoztat áltudományos magyarázatokkal, de sajnos nem kímél fejre állított sztalaktitoktól sem. *Kapható a KÖNYVESBOLTOKBAN (a Társulatban NEM!). Ára 4.990.- Ft.*

A Rolex és a barlangkutató

Nem tévedés, valóban a híres és méregdrága órák, a rolexek svájci gyártójáról van szó. Igaz, nem is kifejezetten a barlangkutatóhoz kötődik az óragyár, hanem általában a kalandos és egyben hasznos vállalkozások támogatását díjazza (Awards for Enterprise) 1976 óta, immár húsz éve.

A barlangkutató terén a svájci Luc Jean-François Debecker kapott díjat 1976/78 évben. A nyertes a történelem előtti Európa emberének életstílusát és hitvilágát tanulmányozta csaknem harminc éven át barlangi festmények és rajzok alapján. Több mint 150 barlang anyagának a feltárása és tanulmányozása képezte eredményeinek alapját.

Húsz év kellett a következő barlangász díjhoz. Ezt a francia Eric Gilli kapta idén, aki a barlangi vetődések elmozdulásai, cseppkövek eltörése-elmozdulása és cseppkőcsoportok megdőlése stb. alapján sok ezer évvel ezelőtt lejajlott földrengések nyomait kereste és találta meg.

Nem kapott díjat, de kiemelték az amerikai Michael Madden Mexikóban végzett munkáját. A kutató a Yucatan félsziget víz alatti barlangjait kutatta és kis szerencséjével rövidesen 80 km-t meghaladó rendszert köt össze. A barlangok a jégkor vége óta teltek fel vízzel és ma érintetlen, víz alatti cseppkőbarlangokat csodálhatnak meg a bűvárok.

A Rolex pályázata mindenki—amatőr és profi—előtt nyitva áll, aki úgy érzi, maradandót alkotott a tudományok bármely ágában érdekes vállalkozásaival az emberiség haladása érdekében.

A nyertesek munkáit bemutató szép színes kiadványok és egyéb tudnivalók a Titkárságon tekinthetők meg.

**Ne felejtkezz a „BARLANGOK A MŰÉSZETEKBEN”
konferenciáról! Részletek az előző (május-júniusi) számban.**

Szerkeszti: Fleck Nóra és dr. Kósa Attila
Felelős Kiadó: Dr. Hevesi Attila, elnök
Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
1027 Budapest, Fő u. 68.
Tel.: 201 9493

NYOMTATVÁNY